

گفت‌وگو با فرامرز عامل‌بردبار، از عکاسان برجسته مشهد و کشور، درباره وضعیت عکاسی امروز مشهد و موضوعات مربوط به آن

نسل عکاسان امروز آموزش دیده ولی بی‌تحرک‌اند

آن قدر تنوع موضوعات و عناوین زیاد است که گویی دچار نوعی تکرار و بی‌پهودگی شده‌است.

در این بین بعضی هنرمندان هستند که به‌ا نگاهی نوویرداختن به‌موضوعات قدیمی بازآویه دیدجدید به‌هنرعکاسی کمک می‌کنند تا به باتلاق بی‌محتوایی روزمرگی فرو نروند. فرامرز عامل‌بردبار، رایکی از عکاسان با تجربه مشهدی که زاویه نگاهش نوبه پدیده‌های اجتماعی و فرهنگی دارد، می‌داند.

در کارنامه هنری او، شرکت در ساخت بیش از

- عکاسی حرفه‌ای در خراسان و مشهد، با نام شما و چند هنرمند دیگر گره خورده است؛ چون تربیت نسل‌های آینده عکاسی برعهده شماست. با در نظر گرفتن این موضوع، به نظرتان آینده عکاسی مشهد و خراسان، چگونه است؟
- با احترام به نظر شما، من خودم را کسی می‌دانم که زودتر از برخی از عکاسان مشهدی دست به کار شده است و دارای سابقه بیشتری در زمینه عکاسی است، فقط بحث تجربه است؛ این موضوع را که تجربه بیشتری از افراد دیگر دارم، شاید نتوانم رد کنم. ولی دلیلی برای بهتر بودن خودم احساس نمی‌کنم. به هر حال اعتقادی به اینکه تربیت نسل جدید برعهده ماست، ندارم.
- تجربه، بخشی از علم است که می‌تواند در اختیار عکاس جوان قرار بگیرد.

به نظر من جوانان نسل جدید دو مسیر را پیش‌رو دارند. یک مسیر این است که در فضای اینترنت و شبکه‌های اجتماعی بدون احتیاج داشتن به مدرس حقیقی و آموزش رودررو، تمام اطلاعات و مطالعات خود را در زمینه عکاسی و هنر دنبال کنند. خوشبختانه منابع فراوانی هم در این زمینه در فضای مجازی و اینترنت وجود دارد و هنرمند و هنرجو، هیچ نوع محدودیتی برای یادگیری و افزودن بر اطلاعاتش ندارد. از تماشای آثار دیگران و بهره‌گیری از نگاه دیگر هنرمندان گرفته تا آشنایی با جدیدترین تجهیزات و لوازم عکاسی و مطالعه منابع مکتوب، می‌تواند به عنوان دانش و منابع عکاسی دردسترس هنرجویان و هنرمندان نسل جدید قرار بگیرد. برخلاف دوره ما که نگاهمان فقط به آموزش مدرس بود و تنها از حضور همان آدم‌ها و منابع درسی محدود بهره‌مند می‌بودیم، آموزش عکاسی امروز این مشکلات را ندارد. در آن زمان بعد از آموزش چاپ و تجربه اندوزی، هنرمندانی مثل من که صاحب تجربه ایم، تنها می‌توانیم به عنوان الگوی رفتاری برای نسل جدید عمل کنیم؛ پیشکسوتانی که در برخورد با نسل جدید، چه در فضای واقعی و مجازی و چه در محیط‌های اجتماعی، می‌توانند صاحب رفتار حرفه‌ای باشند، چون آن‌ها رفتارهای ما را رصدمی‌کنند

● که با رفتار عکاسان جوان امروز بسیار متفاوت است.
بله، همان طور که گفتیم، ارتباطات و آموزش و کسب علم براساس فضای مجازی و اینترنت است و این امر باعث شده

است عکاس، کمتر نیاز داشته باشد که از خانه یا دفترش خارج بشود. درواقع عکاسان امروز کم‌تحرک شده‌اند، درحالی‌که تمام این اتفاقات خوب عکاسی در فضای بیرون و واقعی رخ داده است. به نظر من چنین نمایشگاه‌هایی می‌تواند تلنگری به هنرمندان نسل جدید باشد که دور بین را بردارند و به جاهای مختلف کشور بروند و عکاسی کنند. یکی از کارهای عکاسان، این است که بتوانند از نقطه‌ای به نقطه دیگر سفر کنند و اتفاقات را به همان صورتی که رخ می‌دهد، ثبت کنند. البته همه این‌ها نیاز به هدف، آگاهی و برنامه‌ریزی قبلی دارد. نمایشگاه مرثیه حسینی و رویدادهای شبیه به آن، این پیام را برای عکاسان دارد که برای ثبت یک عکس خوب، باید حرکت بیشتری داشته باشند

و از محیط اطرافشان فاصله بگیرند و به مکان‌های دورتر سفر کنند. البته این بدان معنی نیست که هر عکاسی که توانایی بزرگ کردن محیط اطرافش و سفر رفتن را دارد، الزاماً در این حرفه موفق‌تر است. منظور آن است که برای ثبت و رصد یک موضوع، احتیاج به آگاهی و هدف‌گذاری دارد و برای رسیدن به این دو اگر سفر لازم بود، باید برود. همه این‌ها که گفتیم، مجموعه‌ای از عکس

- به عنوان یک عکاس صاحب‌نظر، چه موفقهایی را برای یک عکس خوب و درست و درمان در نظر می‌گیرید؟
- من فکر می‌کنم این سوال هیچ وقت کهنه نمی‌شود. اولین مولفه برای یک عکس خوب، داشتن موضوع جالب و خوب است، موضوعی که مخاطب را تحت تأثیر قرار بدهد. بکر بودن ایده برای یک عکس خوب، مهم‌ترین عامل است. شما به عنوان یک مخاطب، گاهی باید بدین یک تصویر از طبیعت آن قدر می‌توانید به وجد بیایید که به آدم‌های دیگر هم، سفارش کنید حتماً بروند و عکس را ببینند؛ چون در آن عکس، مولفه‌هایی را می‌بینید که در قاب‌های دیگر پیدا نمی‌کنید. بکر بودن فضا، ثبت لحظه مناسب برای عکاسی و پیدا کردن زاویه درست از موضوع، از نکاتی است که عکاس باید رعایت کند، استفاده از نور مناسب، تکنیک مناسب، سرعت شاتر مناسب و بقیه فاکتورهای

از تماشای آثار دیگران و بهره‌گیری از نگاه دیگر هنرمندان گرفته تا آشنایی با جدیدترین تجهیزات و لوازم عکاسی و مطالعه منابع مکتوب، می‌تواند به عنوان دانش و منابع عکاسی دردسترس هنرجویان و هنرمندان نسل جدید قرار بگیرد

چقدر

می‌تواند در نوع نگاه رفتاری و

نیز آموزش نسل جدید عکاسان

موثر باشد؟

یکی از تفاوت‌های نسل

جدید عکاسی با نسل

پیش‌تر از خودشان،

نداشتن تحرک کافی برای

این هنر است. عکاسی یک

فن بسیار پرتحرک و نیازمند

کسب تجربه دیداری و ثبت

آن هاست. معتقدم که نسل ما بسیار

بیشتر برای عکاسی زحمت می‌کشید

و حرکت می‌کرد. برای ثبت عکس‌های

خوب، گاهی مجبور بودیم به سفرهای

طولانی مدت و دور برویم. رصد کردن

اتفاقات در موقعیت‌های مختلف، برای

عکاسی خودش کار تمام‌وقتی بود. ضمن

اینکه بعد از عکاسی وارد فرایند چاپ و

ظهور عکس‌های شدمی‌که برای خودش

داستان جداگانه‌ای بود.

● امروز بسیار متفاوت است.
بله، همان طور که گفتیم، ارتباطات و آموزش و کسب علم براساس فضای مجازی و اینترنت است و این امر باعث شده

۲۰فیلم کوتاه به عنوان عکاس و فیلم‌بردار ثبت شده‌است. او تا کنون در نمایشگاه‌های عکس کشور های ژاپن، ایتالیا، بلغارستان، آمریکا، اسلواکی، لتونی، ازبکستان و ترکیه شرکت کرده است که حاصل آن‌ها، کسب دو مدال طلای نمایشگاه عکس آساهی شیمبون ژاپن، کسب ۱۰رتبه اول در کشور، کسب ده‌ه‌ار تبه دوم، سوم و تقدیر از نمایشگاه‌های داخلی، نامزد در یافت جایزه در دومین، سومین، چهارمین و پنجمین جشنواره مطبوعات و کسب دو جایزه عکس

اثری از فرامرز عامل بردبار که در نمایشگاه عکس «مرثیه حسینی» به نمایش درآمد

عکاسی، می‌تواند توجه شما را به عنوان مخاطب، به آن عکس جلب کند. همین مولفه‌ها در عکاسی طبیعت و عکس‌های مستند اجتماعی و همه‌انواع دیگر آن هم صادق است. برای رسیدن به یک عکس خوب، عامل اول، اجرای آن است که برای ثبت و رصد یک موضوع، احتیاج به آگاهی و هدف‌گذاری دارد و برای رسیدن به این دو اگر سفر لازم بود، باید برود. همه این‌ها که گفتیم، مجموعه‌ای از عکس

- به عنوان یک عکاس صاحب‌نظر، چه موفقهایی را برای یک عکس خوب و درست و درمان در نظر می‌گیرید؟
- من فکر می‌کنم این سوال هیچ وقت کهنه نمی‌شود. اولین مولفه برای یک عکس خوب، داشتن موضوع جالب و خوب است، موضوعی که مخاطب را تحت تأثیر قرار بدهد. بکر بودن ایده برای یک عکس خوب، مهم‌ترین عامل است. شما به عنوان یک مخاطب، گاهی باید بدین یک تصویر از طبیعت آن قدر می‌توانید به وجد بیایید که به آدم‌های دیگر هم، سفارش کنید حتماً بروند و عکس را ببینند؛ چون در آن عکس، مولفه‌هایی را می‌بینید که در قاب‌های دیگر پیدا نمی‌کنید. بکر بودن فضا، ثبت لحظه مناسب برای عکاسی و پیدا کردن زاویه درست از موضوع، از نکاتی است که عکاس باید رعایت کند، استفاده از نور مناسب، تکنیک مناسب، سرعت شاتر مناسب و بقیه فاکتورهای

تاریخ هنر و فراموش‌کاری‌های پی‌درپی

مهدی سواد آشنایی با فرهنگ و تاریخ

است تدوین شوند، نه تنها نتیجه کار آدمی به همراه نخواهند داشت، بلکه موجب آسیب‌های پسینی نیز خواهند بود. به‌طور طبیعی سیاست‌گذاری فرهنگی و ردل آن سیاست‌گذاری هنری، یکی از پهنه‌های برجسته حوزه مقدماتی برنامه‌ریزی در هر کشور است. فرهنگ، سرآغاز و مبنای پیشرفت و تعالی هر کشور فرض می‌شود و اتفاقاً در کشورهایی که از دیرینگی فرهنگی ویژه برخوردار هستند، عنصر فرهنگ نقشی بنیادین تر ایفا می‌کند.

به‌ویژه در کشوری چون ایران که رویکرد تمدنی، پررنگ و بنیادی است، توجه به هنر به عنوان یکی از مؤلفه‌های برجسته تمدنی در سیاست‌گذاری، اصلی انکارناپذیر است. از این روی نهادهایی که وظیفه سیاست‌گذاری هنر را برعهده دارند، نیازمند بازخوانی، تدوین و تحلیل تاریخ هنر برای دریافت تصویری روشن از داشته‌ها و مسائل کلان این حوزه به عنوان مقدمه و پیش‌نیاز برنامه‌ریزی هستند. در نتیجه سیاست‌گذاران هنری، نخستین گروهی اند که نیازمند پرداختن به تاریخ هنر هستند.

از تراز جایگاه هنر در سیاست‌گذاری هنری که عبور کنیم، نسبت مدیران فرهنگی با تاریخ هنر، چالش بعدی خواهد بود. آشکار است که مدیران هنری باید بتوانند در شرایط جاری، درباره بسیاری از پدیده‌های هنری و کنش‌های هنرمندان، تصمیم‌های عملیاتی بگیرند. به جز آشنایی با فنون مدیریت و رویکرد تخصصی در

عرصه مورد مناقشه، داشتن درک درست از پیشینه موضوع و تجربه‌های پیشینی نوع مواجهه که در شرایط مشابه شکل گرفته است، مقدمه تصمیم‌های اجرایی درست خواهد بود. مدیران، بسته به جایگاه خویش باید بتوانند با توجه به پدیده‌های حوزه مأموریتی خویش، دریافت درستی از نمونه‌های همانند تاریخی داشته باشند. اساسا هر پدیده و روپدای که امروز با آن روبه‌رو هستیم، در یک سیر تاریخی شکل گرفته است؛ چنانچه کارگزارانی که دست‌اندرکار چنین پدیده‌هایی هستند سیر تاریخی را ملاحظه نکنند، به خطاهای بسیار دچار می‌شوند و با شکل دادن یک گسست تاریخی، زمینه‌کاهش اثر بخشی‌ی ایجاد آسیب‌های پسینی را فراهم می‌آورند. آشکار است که میزان مطالعه و آشنایی کارگزاران اجرایی با تاریخ عرصه مدیریتی ایشان، جنبه‌ای نیمه تخصصی دارد و برای بهره‌برداری، به مطالعات پژوهشی تاریخی حوزه‌های برنامه‌ریزی خویش نیاز دارند. در واقع مطالعات تاریخی هنر، جزئی از فرایند برنامه‌ریزی فعالیت‌های هنری محسوب می‌شود.

هنرمندان، متولیان هستند که به‌طور مستقیم و غیرمستقیم برنامه‌های طراحی شده و برآمده از سیاست‌های کلان هنری را اجرایی می‌کنند. اینجاست که مسئله آشنایی با تاریخ تخصصی هر حوزه مطرح می‌شود. هنرمند چه در زمینه آفرینش اثر هنری و چه در زمینه کنش‌های مشترک صنفی، نیازمند آشنایی با تاریخ هنر است. در آفرینش

لذت ببرد. در مجموع عکسی خوب است که تمام چیدمان، تکنیک و مفهوم آن در خدمت هدف نهایی هنرمند قرار بگیرد. ● همانطور که می‌دانید عکاسی هم احتیاج به رسانه دارد. برای نمایش عکس‌های خوب، چه برنامه‌ها و فعالیت‌هایی را پیشنهاد می‌کنید؟

البته لازم است به این نکته اشاره کنم که عکس خودش به‌تنهایی می‌تواند رسانه باشد. فقط ابزارهایی برای نشان دادن آن موضوع به بقیه مردم لازم دارد. آن ابزار هم می‌تواند روزنامه‌ها، نشریات، نمایشگاه‌ها و فضای مجازی باشد. نمایشگاه‌ها به عنوان اولین جایگاه ارتباط مستقیم با مخاطب، نقش مهمی را در این بین ایفا می‌کنند. در آن‌ها عکاسان می‌توانند هم محصول خودشان را در اختیار بقیه بگذارند و هم از تجربیات بقیه عکاسان استفاده کنند.

نگارستان

برگزاری «خوشنویس کوچک» در «حامی»

نمایشگاه گروهی خوشنویسی به نام «خوشنویس کوچک»، از ۵ تا ۷ شهریور، بین ساعات ۱۸ تا ۲۱، در نگارخانه حامی برگزار خواهد شد. در این نمایشگاه، برگزیده‌ای از آثار هنرجویان لیلا فخارزاده در رشته تحریری نستعلیق در گروه سنی ۷ تا ۱۲ سال در معرض دید عموم قرار خواهد گرفت.

آثار ملیک‌علی محمدی، سارینا طاهری، اترینا برداران محسنیان، وستا عابدی، نیکناز کاهانی حسینی، صبا صفری، رزاعصمتی‌پور، مه‌افدایی، آدرینا بیجاری، درسا رضایی، آرنیکا سادات رضوی، فاطمه اقبالی، یلدا عبداللهی، فاطمه اکبرنیا، فاطمه سلوی عابدی، همتا نظری، ندا اخلاقی، نیکا کبیری، اناشید محمدنژاد، فاطمه نادرمنش، مرسانا توخیدی فر، ثنا کمالی و آوین معارف دوست در «خوشنویس کوچک» به‌نمایش درمی‌آید.

اخبار هنری مشهد

حضور کارگردان مشهدی با «عدم» در تهران

احسان نگهبان، از بازیگران و کارگردانان تأثیر مشهد، این بار جدیدترین اثر که بعد از کارگردانی چند تأثیر در مشهد، این بار جدیدترین اثر خود را در تهران روی صحنه می‌برد. او تأثیر «عدم» به‌نویسندگی علی میرعمادی را از هشتم شهر یورامسال در تماشاخانه عمارت سیمرغ روی صحنه خواهد برد. اثر قبلی وی با نام «قاره هفتم»، در مشهد و تهران روی صحنه رفت و با استقبال مخاطبان روبه‌رو شد.

پخش ۲فیلم با بازی هنرمند مشهدی

در روزهای پایانی هفته دو فیلم سینمایی با بازی هنگامه قاضیانی، هنرمند مشهدی، روی آنتن تلویزیون می‌رود. فیلم سینمایی «روزهای زندگی» به کارگردانی «پرویز شیخ طادی»، امشب ۲ شهریور، ساعت ۲۳:۳۰ از شبکه ۲ پخش می‌شود. داستان این فیلم درباره زن و شوهری است که زندگی خود را وقف بیمارستان صحرایی در جبهه جنوب کرده‌اند. امیرعلی و همسرش به دلیل سال‌ها کار در آنجابه حال و هوای جبهه و ابستگی شدید پیدا کرده‌اند، اما اعلام خبر آتش بس و بعد حمله نیروهای عراقی به بیمارستان، این زوج را در آزمایشی دشوار قرار می‌دهد. هنگامه قاضیانی برای بازی در این فیلم، سیمرغ بلورین بهترین بازیگر زن را از سی امین دوره جشنواره فیلم فجر به دست آورد. حمید فرخ‌نژاد، کریم اکبری مبارکه و کوروش سلیمانی از دیگر بازیگران فیلم سینمایی «روزهای زندگی» هستند. فیلم سینمایی «برادرم خسرو» به کارگردانی احسان بیگلری، جمعه ۴ شهریور، ساعت ۱۹ از شبکه نمایش پخش می‌شود. این فیلم که اولین بار در بخش نگاه‌نوسی و چهارمین دوره جشنواره فیلم فجر رونمایی شد، داستان شخصی به نام خسرو را روایت می‌کند که به اختلال دوقطبی مبتلاست. شهاب حسینی، ناصر هاشمی، هنگامه قاضیانی و بیتا فرهی در «برادرم خسرو» هنرنمایی کرده‌اند.

نقش آفرینی بازیگر مشهدی در «خون سرد»

عارفه معماریان، از هنرمندان تأثیر مشهد، به جمع بازیگران سریال شبکه خانگی «خون سرد»، ساخته امیرحسین ترابی پیوست. وی در این سریال که قسمت اول آن منتشر شده است، در کنار بازیگران مطرحی چون امیر آقایی، شهرام حقیقت دوست، سارا ابهرامی و لیلدا کیانی به ایفای نقش می‌پردازد. عارفه معماریان فعالیت هنری اش را با تأثیر مشهد شروع کرد. وی در تئاترهای زیادی نقش آفریده و بسیار هم موفق بوده است که از آن جمله می‌توان به «ارادیکال ۲»، «دیکتاتور عاشق»، «اطلسی‌های لگدمال شده»، «عطر تقلبی»، «پایان بدون نقطه»، «به اتفاق بانو»، «قوی‌ترو» «کاش خوابت را ندیده بودم» اشاره کرد. ایفای نقش عارفه معماریان در نقش بهاره صوفیان، خواهر «کاه صوفیان» در سریال مانکن، شاید نقطه عطف زندگی هنری او باشد. فیلم سینمایی «دوروز نامندن» و سریال تلویزیونی «پایتخت ۶» از دیگر آثار اوست.

یادداشت